

STADGAR

FÖR

AI PENSION

FÖRSÄKRINGSFÖRENING

ANTAGNA VID FULLMÄKTIGEMÖTE 2009-04-21

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
STADGAR	4
FÖRENINGSDNING	4
§ 1 Firma.....	4
§ 2 Ändamål.....	4
§ 3 Verksamhet.....	4
§ 4 Styrelsens säte.....	4
§ 5 Medlemskap.....	5
§ 6 Försäkringsteknisk utredning.....	5
§ 7 Fondbildning.....	6
§ 8 Överskottsfondernas användning.....	6
§ 9 Kapitalplacering.....	6
§ 10 Värdehandlingarnas förvaring.....	6
§ 11 Återförsäkring.....	7
§ 12 Styrelse och firmateckning.....	7
§ 13 Styrelsens årsredovisning.....	8
§ 14 Revision.....	8
§ 15 Fullmäktige.....	8
§ 16 Fullmäktigesammanträde.....	9
§ 17 Kallelser och andra meddelanden.....	10
§ 18 Förfarandet med behållna tillgångar vid AI Pensions upplösning.....	10
FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI ITP 2	11
§ 19 Försäkringsgrupp, pensioneringsavtal, försäkringstagare.....	11
§ 20 Försäkringar.....	11
§ 21 Ålderspension.....	11
§ 22 Familjepension.....	12
§ 22.a Temporär efterlevandepension.....	14
§ 23 Kollektiv riskförsäkring.....	15
§ 24 Delpension.....	15
§ 25 Sjukpension.....	15
§ 26 Premiefrielse.....	17
§ 27 Utbetalning av pension.....	17
§ 28 Premier.....	17
§ 29 Fribrev, återköp, fortsättningsförsäkring, flytt av försäkringskapital.....	18
§ 29.a Klagomål, överprövning och villkorstolkning.....	19
FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI LIV	20
§ 30 Försäkringsavtal mm.....	20
§ 31 Försäkringar.....	20
§ 32 Ålderspension.....	20
§ 33 Temporär ålders- och efterlevandepension.....	21
§ 34 Ålderspension med familjegaranti.....	21
§ 35 Förmånstagare till efterlevandepension.....	21
§ 36 Premiefrielse vid arbetsförmåga.....	22
§ 37 Inskränkning av rätten till försäkringsförmåner.....	23
§ 38 Utbetalning av pension.....	23
§ 39 Premier.....	23
§ 40 Fribrev, återköp, flytt av försäkringskapital.....	24

§ 40.a Klagomål, överprövning och villkorstolkning	25
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA GRUNDER FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI ITP	26
§ 41 Grunder för beräkning av försäkringspremier	26
§ 42 Grunder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar	31
§ 43 Grunder för beräkning av återköps-, flytt- och fribrevsvärden	32
§ 44 Grunder för bestämning av konsolidering samt beräkning och tilldelning av återbäring	32
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA GRUNDER FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI LIV	35
§ 45 Grunder för beräkning av försäkringspremier	35
§ 46 Grunder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar	36
§ 47 Grunder för beräkning av återköps-, flytt- och fribrevsvärden samt vid ändring av försäkringsavtal	36
§ 48 Grunder för bestämning av konsolidering samt för beräkning och fördelning av återbäring.....	37
Ikraftträdande	38
Bilaga till stadgarna.....	39

FÖRORD

AI Pension, Arkitekter & Ingenjörer, är en understödsförening enligt Lagen (1972:262) om understödsföreningar. Föreningen är ett tjänstepensionsinstitut enligt Europaparlamentets och Rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003. Nedanstående stadgar är upprättade enligt vad som regleras i § 11 av nämnda lag. Stadgarna innehåller dels bestämmelser av associationsrättslig karaktär, samlade under rubriken FÖRENINGSORDNING, dels FÖRSÄKRINGSVILLKOR och FÖRSÄKRINGSTEKNISKA GRUNDER.

För försäkringar meddelade av AI Pension gäller även Lagen (2005:104) om försäkringsavtal.

STADGAR

FÖRENINGSORDNING

§ 1 Firma

Föreningens firma är AI Pension, försäkringsförening, nedan benämnd AI Pension.

§ 2 Ändamål

AI Pensions ändamål är att meddela tjänstepensionsförsäkringar dels enligt det mellan parterna på det privata tjänstemannaområdet gällande pensionsavtalet (ITP-planen), dels utformade efter individuella avtal samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar. Med individuellt avtal avses även ett försäkringsavtal om individuell pension som har sin grund i ett kollektivavtal eller pensionsplan där arbetsgivaren är försäkringstagare och arbetstagaren den försäkrade. Där hänvisning till ITP-planen sker i dessa stadgar avses den senaste lydelsen av pensionsavtalet. Föreningen har även till syfte att såsom förvaltningsuppdrag administrera och till föreningens medlemmar tillhandahålla gruppförsäkringar och individuella försäkringar meddelade av andra försäkringsgivare.

§ 3 Verksamhet

AI Pensions verksamhet är uppdelad på följande verksamhetsgrenar:

AI ITP

som omfattar försäkringar avtalade i enlighet med pensionsuppställning mellan huvudorganisationer på arbetsmarknaden, den s k ITP-planen, och

AI Liv

som omfattar individuellt tecknade försäkringar.

§ 4 Styrelsens säte

AI Pensions styrelse har sitt säte i Stockholm.

§ 5 Medlemskap

1. Medlemmar i AI Pension är de i föreningen försäkrade.
2. Medlemskap i AI Pension kan vinnas av
 - a) högskole- eller universitetsexaminerad arkitekt* eller ingenjör,
 - b) gymnasieexaminerad ingenjör,
 - c) den som studerar på arkitekt*- eller ingenjörsutbildning
 - d) medlem av Sveriges Arkitekter,
 - e) anställd på företag som uppfyller kraven för medlemskap i STD (Svensk Teknik och Design),
 - f) den som är anställd hos AI Pension, Sveriges Arkitekter eller STD/Almega,
 - g) maka, make eller sambo till medlem genom försäkring i AI Liv enligt individuellt pensionsavtal.
3. För inträde som försäkrad gäller i övrigt vad därom stadgas i försäkringsvillkoren.

*med arkitekt menas arkitekt, inredningsarkitekt, landskapsarkitekt och planeringsarkitekt

§ 6 Försäkringsteknisk utredning

Varje år skall styrelsen låta verkställa och till finansinspektionen inge försäkringsteknisk utredning av AI Pensions ställning vid närmast föregående års slut enligt Finansinspektionens anvisningar.

§ 7 Fondbildning

1. I AI ITP finns tre fonder: försäkringstekniska avsättningar , överskottsfond och värdesäkringsfond.

I AI Liv finns två fonder: försäkringstekniska avsättningar och överskottsfond.
2. Värdesäkringsfonden är bildad av de särskilda värdesäkringsavgifter, som inbetalas till AI Pension enligt § 41 mom. 9.

Värdesäkringsfonden användes till pensionstillägg eller annat pensionsfrämjande ändamål i enlighet med regler, som fastställts av parterna vid uppgörelsen om pensionsplanen.

Vid bokslutet tillföres värdesäkringsfonden avkastningen av sitt kapital.

§ 8 Överskottsfondernas användning

Överskottsfonderna skall i första hand användas för konsolidering och återbäring i enlighet med § 44 och 48 efter beslut av styrelsen grundat på beräkningar av AI Pensions aktuarie.

Medel i överskottsfonderna, som i förhållande till AI Pensions ställning är av ringa betydelse, kan efter beslut av styrelsen användas för annat med medlemmarnas intressen förenligt ändamål än konsolidering och återbäring.

§ 9 Kapitalplacering

1. AI Pensions samlade tillgångar skall placeras i enlighet med tillämpliga bestämmelser i försäkringsrörelselagen samt på det sätt som bäst gagnar de ersättningsberättigade och också i övrigt på ett aktsamt sätt.
2. Styrelsen skall fastställa placeringsriktlinjer för AI Pension.

§ 10 Värdehandlingarnas förvaring

1. AI Pensions värdehandlingar skall, då de ej för bevakning eller annan vederbörlig åtgärd behöver vara tillgängliga, antingen lämnas till svensk bank för vård och förvaltning i öppet förvar eller förvaras i brandfritt valv och under två lås med olika nycklar. Två av styrelsen därtill utsedda personer skall inneha nyckel till var sitt lås.

Styrelsen kan också besluta att värdehandlingar helt eller delvis skall förvaras hos annan som yrkesmässigt hanterar sådana handlingar, om en sådan förvaring bedöms lämplig.

2. Den ene nyckelinnehavaren får icke överlämna sin nyckel till den andre, så att denne ensam kan vinna tillträde till värdehandlingarna.

§ 11 Återförsäkring

AI Pension får ej utan återförsäkring ikläda sig sådant ansvar för familjepension, att den sammanlagda positiva risksumman för ålders- och familjepension vid någon tidpunkt på samma medlems liv överstiger 5 % av skillnaden mellan AI Pensions fonder och försäkringstekniska avsättningar.

§ 12 Styrelse och firmateckning

1. AI Pensions styrelse skall bestå av sju ordinarie ledamöter och sex suppleanter.
2. Två ordinarie ledamöter och två suppleanter väljs årligen på ordinarie fullmäktigesammanträde för tiden från sammanträdet, då valet sker, till och med påföljande års ordinarie sammanträde.

En av vardera ordinarie ledamot och suppleant skall vara arbetsgivarrepresentant och representera kundföretag i AI Pension.

En av vardera ordinarie ledamot och suppleant skall vara arbetstagarrepresentant och medlem i AI Pension.
3. ALMEGA Tjänsteförbunden utser årligen för samma mandattid, som anges ovan under mom. 2, två ordinarie ledamöter och två suppleanter.

Unionen och Sveriges Arkitekter, utser årligen för samma mandattid som anges ovan under mom. 2 vardera en ordinarie ledamot och en suppleant. Dessa organisationer tecknar som parter det ITP-avtal, som AI Pension har att tillämpa då kollektiv pensionsförsäkring meddelas.

Styrelsen skall utse en verkställande direktör. Denne skall ingå i styrelsen som ordinarie ledamot för samma mandattid, som enligt mom.2 ovan gäller för nämnda ledamöter.

4. Vid förfall för ordinarie ledamot skall, såvitt ske kan, i dennes ställe inträda suppleant.
5. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande samt inom eller utom sig sekreterare och de befattningshavare i övrigt som befinns erforderliga.
6. Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse så ofta ärendenas behandling kräver.

Till styrelsesammanträde skall ordinarie ledamöter kallas.

Styrelsen är beslutför, då minst fem ledamöter är närvarande.

Såsom styrelsens beslut gäller den mening, om vilken de flesta närvarande förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av ordföranden vid sammanträdet.

Vid styrelsesammanträde skall föras protokoll.

7. AI Pensions firma tecknas av den eller de personer inom eller utom styrelsen, som styrelsen utser.

§ 13 Styrelsens årsredovisning

1. AI Pensions räkenskaper skall föras i enlighet med bokföringslagen samt de särskilda föreskrifter finansinspektionen därutöver meddelar. Räkenskaperna skall den 31 december varje år sammanföras i fullständigt bokslut.
2. Det åligger styrelsen att för varje räkenskapsår avge redovisning för förvaltningen av AI Pensions angelägenheter genom avlämnande av förvaltningsberättelse, balansräkning samt resultaträkning.

Redovisningshandlingarna skall vara underskrivna av samtliga ordinarie styrelseledamöter.

3. Minst en månad före det fullmäktigesammanträde, på vilket redovisningshandlingarna och revisorernas berättelse skall läggas fram, skall styrelsen till revisorerna överlämna redovisningshandlingarna för det förflutna räkenskapsåret.

§ 14 Revision

1. För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utses årligen på ordinarie fullmäktigesammanträde för tiden t o m påföljande års ordinarie sammanträde två revisorer jämte två suppleanter.
2. Minst en av de ordinarie revisorerna och minst en av suppleanterna skall vara auktoriserad revisor.
3. Revisorerna skall för varje räkenskapsår avge en av dem undertecknad revisionsberättelse, som skall överlämnas till styrelsen minst två veckor före ordinarie fullmäktigesammanträde. Revisionsberättelsen skall innehålla en redogörelse för resultatet av revisorernas granskning samt ett uttalande, huruvida årsredovisningen uppgjorts enligt gällande lagar och enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar utfärdade särskilda föreskrifter. Revisionsberättelsen skall vidare innehålla ett uttalande i fråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna samt särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen.

§ 15 Fullmäktige

1. Den befogenhet, som enligt lag tillkommer föreningsstämman, utövas av därtill utsedda fullmäktige.
2. Fullmäktige skall vara tjugo till antalet för vilka skall utses åtta suppleanter.

De fackliga organisationerna, Sveriges Arkitekter och Unionen, skall utse vardera fem ledamöter och två suppleanter. ALMEGA Tjänsteförbunden skall utse tio ledamöter och fyra suppleanter.

Av arbetstagarledamöterna kan två ledamöter och en suppleant vara pensionärer.

Av arbetsgivarledamöterna kan två ledamöter och en suppleant vara pensionärer.

3. Fullmäktige och suppleanter skall vara medlemmar i AI Pension.
4. Mandatperioden skall vara tre år och mandatet avser tiden fr o m följande ordinarie fullmäktigesammanträde till motsvarande sammanträde tre år därefter.

§ 16 Fullmäktigesammanträde

1. Styrelsen beslutar på vilken ort fullmäktigesammanträde skall hållas.
2. Ordinarie fullmäktigesammanträde skall hållas en gång årligen under tiden 1 februari – 30 juni.
3. Extra fullmäktigesammanträde skall - förutom i de fall lagen om understödsföreningar stadgar - utlysas, när det för uppgivet ändamål skriftligen påfordras av minst en tiondel av hela antalet fullmäktige.
4. Vid ordinarie fullmäktigesammanträde skall följande ärenden behandlas:
 - a) val av ordförande, vice ordförande, sekreterare och två justeringsmän,
 - b) styrelsens redovisningshandlingar för det förflutna året och revisorernas berättelse,
 - c) fråga om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen,
 - d) fråga om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna för den tid redovisningen omfattar,
 - e) fråga om reseersättningar, dagtraktamenten och arvoden åt fullmäktige, styrelsens ledamöter och revisorerna,
 - f) val av styrelseledamöter och suppleanter,
 - g) val av revisorer och suppleanter,
 - h) övriga frågor, som väcks av styrelsen, revisorerna eller fullmäktige.
5. Varje fullmäktige äger en röst.

Fullmäktig får ej överlåta sin rösträtt under sammanträde på annan.
6. Såsom fullmäktiges beslut gäller vid lika röstetal den mening, som biträdes av ordföranden vid sammanträdet. Val avgörs dock vid lika röstetal genom lottning.

§ 17 Kallelser och andra meddelanden

1. Kallelse till fullmäktigesammanträde och andra meddelanden till fullmäktige skall ske genom brev med allmänna posten eller med elektronisk överföring.
2. Kallelse till fullmäktigesammanträde skall vara avsänd senast två veckor före sammanträdet.
3. Meddelanden till AI Pensions medlemmar skall bringas till deras kännedom genom brev med allmänna posten eller med elektronisk överföring.

§ 18 Förfarandet med behållna tillgångar vid AI Pensions upplösning

Om AI Pension träder i likvidation och överlåtelse på sätt i §56 lagen (1972:262) om understödsföreningar inte kommer till stånd, skall följande bestämmelser gälla.

1. För sådana försäkringar, för vilka pensionsfallet inträffat före likvidationstidpunkten, skall genom inbetalning av erforderliga engångspremier till svensk försäkringsinrättning anskaffas försäkringar motsvarande de i AI Pension utgående pensionerna exklusive gällande pensionstillägg. Är tillgångarna hänförliga till verksamhetsgrenen AI ITP respektive AI Liv ej tillräckliga för försäkringarna inom respektive verksamhetsgren, nedsättes försäkringarna proportionellt.
2. De delar av de på respektive verksamhetsgren belöpande tillgångarna, som överstiger de i mom. 1 nämnda engångspremierna, fördelas mellan övriga försäkringar i verksamhetsgrenen i förhållande till varje försäkrings återköpsvärde. Dock skall ingen härvid tilldelas högre belopp än som motsvarar försäkringens återköpsvärde. Sålunda tilldelade belopp används för inköp av motsvarande försäkringar i annan försäkringsinrättning.
3. På respektive verksamhetsgren belöpande tillgångar som därefter återstår används i första hand för ökning av de enligt mom. 1 tecknade försäkringarna med belopp motsvarande tillägg till utgående pensioner i form av återbäring. Om tillgångarna inom en verksamhetsgren inte förslår till fulla beloppen av utgående tillägg, nedsättes de senare proportionellt. Tillgångar som återstår sedan fulla beloppen av utgående tillägg i förekommande fall försäkrats används för ökning av samtliga försäkringar tecknade i ifrågakvarande försäkringsinrättning enligt regler som fastställs av fullmäktige.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI ITP 2

§ 19 Försäkringsgrupp, pensioneringsavtal, försäkringstagare

1. Med försäkringsgrupp förstås en grupp av anställda hos arbetsgivare som ingått pensioneringsavtal med AI Pension, varigenom de anställda blivit försäkrade för tjänstepension enligt ITP-planen. Arbetsgivaren lämnar för de i försäkringsgruppen ingående anställda uppgifter om namn, födelsedata, löner och andra förhållanden som påverkar förmånerna och premierna.
2. Pensioneringsavtal kan inte sägas upp av arbetsgivaren eller AI Pension om arbetsgivaren är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd omfattas av garanti enligt punkt 15 av ITP-planen. I övriga fall kan pensioneringsavtal sägas upp med verkan en kalendermånad från uppsägningstidpunkten, från AI Pensions sida dock endast om arbetsgivaren inte i rätt tid betalat premierna eller om arbetsgivaren på annat sätt brutit mot avtalet.
3. Försäkringstagare är arbetsgivare eller, vid fortsättningsförsäkring, medlemmen.
4. AI Pension äger efter prövning av den anställdes hälsotillstånd besluta om och på vilka villkor försäkring kan meddelas eller dess belopp höjas.

§ 20 Försäkringar

Inom AI ITP meddelas följande försäkringar:

- a) Försäkring för ålderspension enligt § 21
- b) Försäkring för familjepension enligt § 22
- c) Kollektiv riskförsäkring enligt §§ 23-26

§ 21 Ålderspension

1. Förmånsbestämd ålderspension meddelas enligt villkor som följer av punkt A 5 i ITP-planen.
2. Premiebestämd ålderspension (ITPK-pension) meddelas enligt villkor som följer av punkterna A 6.1 a) samt A 6.2 i ITP-planen, där dock ”Alectas försäkringstekniska grunder” i A 6.2 andra stycket anses ersatt med ”AI Pensions försäkringstekniska grunder”.

§ 22 Familjepension

1. Familjepension utgår i form av kollektiv familjepension.

Kollektiv familjepension utgår på pensionsmedförande lön över 7,5 basbelopp. För manlig medlem kan kollektiv familjepension dessutom förekomma på lön intill 7,5 basbelopp enligt fribrev per den 31 december 1959.

Rätt till kollektiv familjepension inträder då medlem avlider. Berättigad till sådan pension är efterlevande make och samtliga arvsberättigade barn, vilka är under 20 års ålder eller, sedan denna ålders uppnående, är fullständigt och varaktigt oförmögna till arbete.

Anm. För kollektiv barnpension, som ändrats till fribrev före den 1 januari 1974, tillämpas de bestämmelser som gällde den 31 december 1973.

2. Rätt till familjepension upphör

- a) för efterlevande make när maken avlider eller ingår nytt äktenskap,

Anm. Efterlevande make, som ingår nytt äktenskap, kan dock efter prövning återfå sin pensionsrätt helt eller delvis, om det nya äktenskapet sedermera upplöses.

- b) för barn, när barnet avlider eller uppnår 20 års ålder utan att vara fullständigt och varaktigt oförmögnet till arbete, eller, om pensionen utgår på grund av fullständig och varaktig arbetsförmåga, när sistnämnda förhållande ej längre består.

3. I vad ovan sagts angående rätt till familjepension gäller dock följande inskränkningar: Adoption grundlägger inte pensionsrätt för barn, ej heller giftermål rätt till familjepension för make, om adoptionen eller giftermålet äger rum:

- a) efter det medlemmen uppnått 60 års ålder och, i fråga om giftermål, äktenskapet vid pensionsfallet inte varat mer än 5 år och gemensamt barn inte finns,
- b) under det arbetsförmågan är varaktigt nedsatt med minst 50 %,
- c) under det medlemmen lider av sjukdom, som inom sex månader efter adoptionen eller giftermålet medför medlemmens död, om inte genom adoptionen eller giftermålet eget barn legitimeras eller det skäligen kan antagas, att sjukdomens livsfarliga beskaffenhet vid adoptionen eller giftermålet inte varit medlemmen bekant.

Oavsett vad ovan stadgas kan efter prövning pension utges till efterlevande make och barn. Härvid tages bl a hänsyn till huruvida fråga varit om med äktenskap likställd förbindelse och varaktigheten härav.

4. Familjepensionens storlek bestäms enligt punkt 9.2 av ITP-planen.
5. Av pensionsbelopp, som tillkommer efterlevande make och barn gemensamt, åtnjuter make så stor del, som motsvarar 75 % av det belopp, som skulle utgått till make enbart.

Pensionsbelopp, som tillkommer två eller flera barn gemensamt, delas lika mellan dem.

6. Frånskild make, som enligt dom å äktenskapsskillnad eller enligt avtal, som träffats med avseende å äktenskapsskillnad, tillerkänts periodiskt underhållsbidrag av medlem att utgå intill dennes död, äger rätt till del i pensionsbelopp, som enligt stadgar tillkommer allenast make. Den frånskilde makens andel i pensionsbeloppet beräknas på sätt nedan i mom. 7 sägs.

Om familjepensionsrätt till frånskild make gäller i övrigt bestämmelserna enligt dessa stadgar om familjepensionsrätt för efterlevande make.

7. Efterlämnar medlem såväl make som frånskild make, som avses i mom. 6 eller enbart sådan frånskild make, skall den frånskilde maken erhålla del i makepensionen enligt följande:

Den frånskilde maken erhåller så stor del av pensionen, som motsvarar förhållandet mellan å ena sidan det hela antal kalendermånader, som äktenskapet varat, och å andra sidan antalet hela kalendermånader från det medlemmen ingått sitt första äktenskap till dess han/hon uppnått eller skulle ha uppnått 65 års ålder; den frånskilde maken tillkommande delen av pensionen må dock icke överstiga i mom. 6 nämnda underhållsbidrag. Vad därefter återstår av makepensionen tillkommer make, om sådan finns.

8. Om makepension utgår till såväl make som frånskild make och pensionsrätten för den frånskilde maken upphör, höjs makepensionen till efterlevande make med belopp motsvarande den frånskilde makens pension. Om istället rätten till makepension för efterlevande make upphör, ändras inte den frånskilde makens pension.
9. Barns rätt till familjepension under tid, då även frånskild make äger sådan rätt, skall gälla såsom om, förutom barnen, jämväl make hade rätt till familjepension.
10. Finns pensionsberättigade barn i mera än ett äktenskap, skall vid beräkningen enligt ovanstående tabell totala antalet pensionsberättigade barn vara avgörande.
11. Har kvinnlig medlems äktenskap upplösts före den 1 januari 1974, äger den frånskilde mannen ej pensionsrätt.
12. Från familjepension avdrages livränta på grund av arbetsskadeförsäkring. Avdrag göres dock endast i fråga om familjepension, svarande mot lön intill 7,5 gånger basbeloppet. Avdraget utgör 50 % av arbetsskadelivräntan om familjepensionen uppgår till 20 % av nämnda lön vid särskild änklingspension och till 26 % av nämnda lön vid annan pension; är familjepensionen lägre, reduceras avdraget i motsvarande mån.
13. Familjepension utgår för tiden fr o m kalendermånaden närmast efter den, varunder medlemmen avlidit, t o m den kalendermånad, varunder pensionstagaren avlider eller rätten till pension eljest upphör.
14. Om medlem berövat sig livet, gäller med avseende på rätt till familjepension vad i lagen om försäkringsavtal är för sådant fall stadgat.

§ 22.a Temporär efterlevandepension

1. Efterlevandepension utgår i form av temporär efterlevandepension.

Underlag för beräkning av temporär efterlevandepension är medlems ålderspension oavsett lönenivå.

Temporär efterlevandepension uppgår till 40 % av medlems ålderspension.

Rätt till temporär efterlevandepension inträder då medlem avlider. Berättigad till sådan pension är efterlevande make och samtliga arvsberättigade barn, vilka är under 20 års ålder eller, sedan denna ålders uppnående, är fullständigt och varaktigt oförmögna till arbete. Med make jämställs i denna paragraf registrerad partner.

Utbetalas ålderspension till medlem vid dödsfallet, beräknas förmån för temporär efterlevandepension på 40 % av medlems aktuella avtalade pension.

Avlider medlem innan uppnådd pensionsålder, beräknas förmån för temporär efterlevandepension på 40 % av livsvarig pensionsförmån och medlems avtalade pensionsålder.

Har medlem begärt att ITP-ålderspension skall utbetalas temporärt, bortfaller rätten till temporär efterlevandepension.

2. Rätt till temporär efterlevandepension upphör
 - a) för efterlevande make efter 5 år eller om maken före 60 års ålderingår nytt äktenskap. Om efterlevande make avlider innan 5-års periodens utgång, upphör pensionen vid denna tidigare tidpunkt.
 - b) för barn i enlighet med vad som stadgas i § 22 mom. 2 b Angående inskränkningar i rätten till temporär efterlevandepension gäller vad som i § 22 mom. 3 är stadgat.
3. Avseende pensionsbelopp som tillkommer efterlevande make och barn gemensamt, gäller vad som i ITP-planens punkt 9.2 angående fördelning mellan make och barn är stadgat. Den temporära efterlevandepensionen kan dock i sådant fall aldrig uppgå till större belopp än det som skulle utgått till make enbart. Pensionsbelopp som tillkommer två eller flera barn gemensamt, delas lika mellan dem.
4. Den temporära efterlevandepensionen utgår för tiden fr o m kalendermånaden närmast efter den, varunder medlemmen avlidit, t o m den kalendermånad varunder, 5 år förflutit, eller rätten till pension eljest upphört.

För temporär efterlevandepension gäller i övrigt vad som i § 22 mom. 6 - 14 är stadgat.

§ 23 Kollektiv riskförsäkring

Kollektiv riskförsäkring innefattar försäkring för delpension enligt § 24, sjukpension enligt § 25 och premiebefrielse enligt § 26.

§ 24 Delpension

Villkoren för delpension följer av ”Försäkringsvillkor för försäkring av delpensionsförmåner” i ITP-planen.

§ 25 Sjukpension

1. Sjukpension utgår vid medlems arbetsförmåga enligt bestämmelserna i punkt A8 av ITP-planen samt följande moment 2-6.2.4. För försäkringsfall som inträffat före den 1 juli 1995 avses med ITP-planen dess lydelse omedelbart före den 1 juli 1995.
2. Graden av arbetsförmåga skall bedömas efter den minskning i medlems arbetsförmåga, som sjukdomen eller olycksfallet med hänsyn till förefintliga objektiva symptom kan anses ha framkallat. Härvid skall beaktas ej blott hans/hennes vanliga arbete utan förvärvsarbete över huvud. I den händelse en förändring av hans/hennes verksamhet är erforderlig för totalt eller partiellt återställande av arbetsförmågan, skall dock under skäligen övergångstid beaktas, i vad mån han/hon förmår utföra sitt vanliga arbete.
3. Medlem, som gör anspråk på sjukpension eller uppbär sådan, är skyldig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter angående behandling av läkare, vård å sjukvårdsanstalt, yrkesutbildning eller dylikt (dock ej operation), som AI Pension meddelar för att arbetsförmåga skall hävas. Anvisar AI Pension för utförande av undersökning eller behandling viss angiven läkare, är medlemmen skyldig att inställa sig hos denne eller mottaga dennes besök, om hans/hennes tillstånd lägger hinder i vägen.
4. Har AI Pension anvisat viss läkare för undersökning, varom stadgas i mom. 3, ersätter AI Pension läkarens arvode för undersökningen och kostnaden för medlemmens för undersökningen erforderliga resor utom hans/hennes vistelseort. Har AI Pension föreskrivit åtgärd till förebyggande eller hävande av arbetsförmåga, bär AI Pension härav betingad direkt kostnad.
5. Sjukpensionens belopp utgör ett mot graden av arbetsförmåga svarande belopp.
6. Har försäkringsfallet inträffat före den 1 juli 1995 samordnas sjukpension med ersättning från allmän försäkring enligt 6.1-6.2.4.
- 6.1 Är medlem berättigad till sjukpenning eller livränta på grund av obligatorisk sjukförsäkring eller arbetsskadeförsäkring, nedsättes sjukpension enligt följande regler:

- 6.1.1 För kalendermånad, under vilken sjukpenning på grund av obligatorisk sjuk- eller arbetsskadeförsäkring för någon tid uppbäres, nedsättes sjukpensionen på lönedel intill 7,5 basbelopp genom ett avdrag, som vid full pension (se mom. 6.5 nedan) utgör den för hel månad beräknade sjukpenningen. Uppgår sjukpensionen inte till full pension, reduceras avdraget i motsvarande mån.
- 6.1.2 Sjukpenningen antages utgå efter den lön, som ligger till grund för pensionsbeloppet. Vid avdragets beräkning tages icke hänsyn till minskning av sjukpenning vid sjukhusvård. Sjukpenningens belopp för hel månad antages vara 30 gånger dagsbeloppet.
- 6.1.3 Oavsett ovanstående regler skall vid fullständig arbetsförmåga utgå lägst 50 % av den sjukpension, vartill rätt intjänats före den 1 januari 1960, och vid partiell arbetsförmåga lägst en mot graden av arbetsförmåga svarande del därav.
- 6.1.4 Utgår livränta på grund av arbetsskadeförsäkring, nedsättes sjukpensionen på lönedel intill 7,5 basbelopp genom ett avdrag, som vid full pension (se mom. 6.1.5 nedan) utgör hela beloppet av livräntan. Uppgår sjukpensionen inte till full pension, reduceras avdraget i motsvarande mån.
- 6.1.5 Med full pension förstås en sjukpension, som svarar mot lönedel intill 7,5 basbelopp och som vid fullständig arbetsförmåga uppgår till 95 % av nämnda lönedel under sjukpenningtid och i övriga fall till 80 % av lönedelen. Vid partiell arbetsförmåga utgör full pension en mot graden av arbetsförmågan svarande del därav.
- 6.1.6 Om sjukpension, vartill rätt intjänats före den 1 januari 1960, helt eller delvis utgår från annat håll än AI Pension, skall sistnämnda pensionsdel medräknas vid bestämmandet av avdraget. Det totala avdragsbeloppet fördelas mellan pensionsdelarna i proportion till deras storlek, varvid dock iakttages att regeln i mom. 6.1.3 tillämpas även för pensionsdel, som utgår från annat håll än AI Pension.
- 6.2 Är medlem berättigad till förtidspension eller sjukbidrag från den allmänna försäkringen, nedsättes sjukpensionen enligt följande regler:
- 6.2.1 För kalendermånad, under vilken förtidspension eller sjukbidrag från den allmänna försäkringen uppbäres, nedsättes sjukpensionen på lönedel intill 7,5 basbelopp genom ett avdrag, som vid full pension (se mom. 6.1.5 ovan) utgör hela beloppet av förtidspensionen eller sjukbidraget. Uppgår sjukpensionen icke till full pension, reduceras avdraget i motsvarande mån.
- 6.2.2 Nedsättning må icke ske så, att pensionen understiger den sjukpension, vartill rätt intjänats före den 1 januari 1960.
- 6.2.3 Om förtidspension eller sjukbidrag efter pensionsfallets inträffande ökas till följd av ändringar i det i lagen om allmän försäkring nämnda basbeloppet, skall ökningen icke föranleda någon höjning av avdraget från sjukpensionen. Pensionsfallet anses ha inträffat under den månad, då sjukpensionen började utbetalas.
- 6.2.4 Vid beräkningen av avdraget skall i sjukpensionen inräknas jämväl pension, vartill rätt intjänats före den 1 januari 1960 och som utgår från annat håll än AI Pension.

§ 26 Premiefrielse

1. Premiefrielse vid arbetsförmåga omfattar premier för ålderspension enligt § 21 och kollektiv familjepension enligt § 22 samt premier för sådana försäkringar inom AI Liv som tecknats i enlighet med ITP-planens alternativregler.
2. För premiefrielse vid arbetsförmåga gäller i tillämpliga delar vad i § 25 mom. 2 - 5 är föreskrivet för sjukpension. Fullständig premiefrielse tillämpas även vid partiell arbetsförmåga om denna uppgår till minst 25 %.
3. Premiefrielse (slutbetalning) vid förtida pensionsavgång lämnas vid avgång ur tjänst från tidigast 62 års ålder för slutbetalning av premier för ålderspension enligt § 21 och kollektiv familjepension enligt § 22.
4. Premiefrielse (premienedsättning) under delpensionstid omfattar premier för ålderspension enligt § 21, kollektiv familjepension enligt § 22 och kollektiv riskförsäkring enligt § 23. Premienedsättningen gäller för skillnaden mellan den premie som hänför sig till den pensionsmedförande lönen före deltidsarbete och den premie som hänför sig till den pensionsmedförande lönen vid deltidsarbete.

§ 27 Utbetalning av pension

Pensionen utbetalas med en 12-del av dess årliga belopp månatligen i efterskott, dock att pension, vars årsbelopp understiger 600 kronor, utbetalas antingen för kalenderkvartal, kalenderhalvår eller kalenderår i efterskott.

§ 28 Premier

1. Premierna beräknas enligt § 41.
2. Premie betalas av försäkringstagaren utom för fortsättningsförsäkring enligt § 29 mom. 3, där premien i stället betalas av den försäkrade. Om försäkringstagaren inte fullgör sin skyldighet att betala premien meddelar AI Pension den försäkrade detta skriftligen på dennes senast kända adress.
3. Premie kan vara engångspremie eller fortlöpande premie. Engångspremie betalas då försäkring eller höjning därav trätt i kraft. Fortlöpande premie betalas för tiden från och med den kalendermånad då försäkring eller höjning därav trätt i kraft till och med den kalendermånad under vilken pensionsåldern uppnås eller den försäkrade dessförinnan avlider. Är pensionsåldern 65 år eller högre betalas dock premien längst till och med kalendermånaden närmast innan pensionsåldern uppnås.
4. Premie skall betalas senast vid utgången av den månad premien enligt mom. 3 avser. Om premie inte betalas i rätt tid och är betalningen gällande mot AI Pension erläggs ränta för tiden från respittidens utgång till inbetalningstidpunkten efter en av AI Pension fastställd räntesats.

§ 29 Fribrev, återköp, fortsättningsförsäkring, flytt av försäkringskapital

1. Om pensioneringsavtal uppsäges eller om medlem eljest utträder ur försäkringsgrupp ändras försäkring för ålderspension och familjepension till en premiefri försäkring på nedsatt belopp (fribrev), vars storlek beräknas enligt § 43.
2. Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut.

Rätt till återköp finns endast under tid då utbetalning av månatlig pension är möjlig och under förutsättning att det totala återköpsvärdet för den försäkrades alla försäkringar i AI Pension understiger 30 procent av prisbasbeloppet. I övrigt saknas rätt till återköp.

3. Medlem som på grund av upphörd anställning eller upphört pensioneringsavtal utträder ur försäkringsgrupp har rätt att utan hälsoprövning genom direktbetalning av premie erhålla fortsättningsförsäkring. Fortsättningsförsäkringen kan omfatta försäkring för ålderspension enligt § 21 och familjepension enligt § 22, individuell försäkring för sjukpension med villkor enligt § 25 samt premiebefrielse vid arbetsoförmåga enligt § 26 mom. 1. Pensionsförmånerna i fortsättningsförsäkringen får vara av högst samma storlek som i den före utträdet gällande försäkringen med avdrag för belopp enligt tjänstepensionsförsäkring på grund av ny anställning.

Ansökan om fortsättningsförsäkring skall göras inom tre månader efter utträde ur försäkringsgruppen. Under denna tid upprätthålles tidigare försäkringsskydd för dödsfall och arbetsoförmåga även om fortsättningsförsäkring inte meddelats.

4. Med flytt av försäkringskapital avses att försäkringskapitalet på ett försäkringsmoment förs över från ett försäkringsbolag till ett annat. Rätt till flytt gäller om särskilda bestämmelser finns i svensk lag eller om det finns ett tvingande kollektivavtal.

Flytt från AI Pension

Flytt kan bara avse hela försäkringskapitalet i ett försäkringsmoment. Flytt sker med iakttagande av de villkor som uppställs i inkomstskattelagen och lagen om självdeklarerationer och kontrolluppgifter (LSK). Flytt av försäkring kan inte ske om utbetalning av försäkringen är påbörjad eller om den försäkrade har avlidit.

Kapitalöverföringen sker inom 16 bankdagar efter det månadsskifte som infaller närmast efter uppsägningstidens slut. Uppsägningstiden är två månader efter innevarande månad för flyttansökan och räknas från det att AI Pension mottagit nödvändiga handlingar. Vid flytt av större försäkringskapital förbehåller sig dock AI Pension rätt att själv bestämma längre uppsägningstid.

Om flytträtten utnyttjas upphör det enskilda försäkringsmomentet att gälla vid angivet månadsskifte. Övriga villkor för flytt av försäkringskapital framgår av vid varje tidpunkt gällande informationsblad om flytt.

Avgift för flytt av försäkringskapital från AI Pension tas ut enligt vid varje tidpunkt gällande prislista.

Medlemmen ska anmäla till valcentral för aktuellt avtalsområde att flytt till annan försäkringsgivare ska ske. Valcentralen har de regler som gäller vid flytt till annan

försäkringsgivare.

Flytt till AI Pension

Flytt till AI Pension innebär i regel att ett nytt försäkringsavtal ingås på de villkor som AI Pension tillämpar vid flyttillfället. AI Pension kan dock tillåta att kapitalet förs till ett redan gällande försäkringsmoment.

Om förvaltningen i AI Pension ska ske med garanterad ränta kommer det mottagna beloppet att placeras som garanterat kapital och återbäring med den fördelning som AI Pension då tillämpar.

Avgift för flytt av försäkringskapital till AI Pension tas ut som premieavgift enligt vid varje tidpunkt gällande prislista

§ 29.a Klagomål, överprövning och villkorstolkning

1. Om försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare inte är nöjd med AI Pensions handläggning eller beslut ska klagomål i första hand framföras till AI Pension.
2. Överprövning av AI Pensions beslut kan begäras i AI Pensions försäkringsnämnd, ITP-nämnden eller allmän domstol i Sverige. Ärenden som inbegriper tolkning av ITP-planen prövas i första hand av ITP-nämnden. Har ärendet prövats i ITP-nämnden och om det därefter kvarstår en tvist, har part i tvisten rätt att hänskjuta frågan för slutligt avgörande i pensionskiljenämnden Svenskt Näringsliv – PTK, enligt punkt 16 i ITP-planen.
3. Försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan alltid begära att en fråga som berör tolkningen av dessa försäkringsvillkor, behandlas i ITP-nämnden.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI LIV

§ 30 Försäkringsavtal mm

1. Försäkringsavtal om individuell tjänstepensionsförsäkring träffas mellan medlemmens arbetsgivare och AI Pension. Med individuell tjänstepension avses pension som bekostas av arbetsgivaren och som grundas på kollektivavtal, allmän pensionsplan eller individuellt avtal mellan anställd och arbetsgivare. Försäkringsavtal om privat pensionsförsäkring träffas mellan medlemmen och AI Pension.
2. Försäkringstagare är den som ingår försäkringsavtal med AI Pension. Försäkrad är medlem på vars liv försäkring gäller. Förmånstagare är den som försäkringsbelopp skall utbetalas till.
3. AI Pension äger efter prövning av medlemmens hälsotillstånd besluta om och på vilka villkor försäkring kan meddelas eller ändras.

§ 31 Försäkringar

Inom AI Liv meddelas följande försäkringar:

- a) Ålderspension enligt § 32
 - b) Temporär ålders- och efterlevandepension enligt § 33
 - c) Livsvarig ålderspension med familjgaranti enligt § 34
 - d) Premiefrielseförsäkring enligt § 36
1. Försäkring enligt §§ 32 – 34 som har sin grund i kollektivavtalad pensionsplan meddelas enligt särskilda för pensionsplanen anpassade villkor.

§ 32 Ålderspension

1. Rätt till ålderspension inträder när medlemmen uppnår en viss på förhand bestämd pensionsålder, som kan väljas till 55 år eller högre.
2. Ålderspensionen kan avtalas med livsvarig utbetalning eller med en bestämd utbetalningstid, dock lägst 5 år eller, om pensionsutbetalningen skall upphöra vid 65 års ålder, lägst 36 månader, och högst 20 år. Pensionsutbetalningen upphör då medlemmen avlider eller i förekommande fall då den bestämda utbetalningstiden dessförinnan uppnås.

§ 33 Temporär ålders- och efterlevandepension.

1. Försäkring för temporär ålders- och efterlevandepension kan meddelas med fullständig eller begränsad efterlevandepension.
2. För ålderspensionen gäller vad som sägs om ålderspension med bestämd utbetalningstid enligt § 32.
3. Om medlemmen avlider innan ålderspensionens bestämda utbetalningstid uppnåtts utbetalas en efterlevandepension till de enligt § 35 förordnade förmånstagarna. Vid dödsfall före pensionsåldern utbetalas efterlevandepensionen under lika lång tid som ålderspensionens bestämda utbetalningstid. Vid dödsfall efter pensionsåldern utbetalas efterlevandepensionen under så lång tid som återstår av den bestämda utbetalningstiden. Om förmånstagare saknas sker ingen utbetalning.
4. Vid försäkring med fullständig efterlevandepension är efterlevandepensionens årsbelopp detsamma som ålderspensionens avtalade årsbelopp.
5. Vid försäkring med begränsad efterlevandepension erhålles dess årsbelopp genom att försäkringens tekniska återköpsvärde ökad med dess tekniska vinst omedelbart före dödsfallet sätts lika med efterlevandepensionens *tekniska* återköpsvärde. *Tekniskt* återköpsvärde och allokerad återbäring beräknas enligt §§ 47 – 48.

§ 34 Ålderspension med familjegaranti

1. Rätt till ålderspension inträder då medlemmen uppnår pensionsåldern och upphör då medlemmen därefter avlider.
2. Familjegarantin är en efterlevandepension med en bestämd längsta utbetalningstid. Om medlemmen avlider före pensionsåldern sker utbetalningen under den bestämda utbetalningstiden. Vid fullständig efterlevandepension är årsbeloppet därvid detsamma som ålderspensionens avtalade årsbelopp. Vid begränsad efterlevandepension erhålles dess årsbelopp genom att försäkringens tekniska återköpsvärde ökad med dess tekniska vinst omedelbart före dödsfallet sätts lika med efterlevandepensionens tekniska återköpsvärde. Om medlemmen avlider efter pensionsåldern men innan den bestämda utbetalningstiden därefter uppnåtts sker utbetalningen under återstoden av den bestämda utbetalningstiden med samma årsbelopp som ålderspensionen.
3. Familjegarantin utbetalas till de enligt § 35 förordnade förmånstagarna och endast under förutsättning att någon förmånstagare finns.

§ 35 Förmånstagare till efterlevandepension

1. Förmånstagare till efterlevandepension enligt §§ 33 och 34 är de personer som anges i det generella förmånstagarförordnandet enligt mom. 2 eller ett individuellt förmånstagarförordnande enligt mom. 3.

2. Om ej individuellt förmånstagarförordnande anmälts gäller i nedan angiven ordning följande generella förordnanden:

- a) Medlemmens make eller i förekommande fall sambo
- b) Medlemmens arvsberättigade barn, oavsett ålder

Förmånstagare enligt a) kan helt eller delvis avstå sin rätt till förmån för förmånstagare enligt b).

3. Individuellt förmånstagarförordnande får endast omfatta någon eller några av följande personer:

- a) Medlemmens make eller tidigare make
- b) Medlemmens sambo eller tidigare sambo
- c) Barn/styvbarn/fosterbarn till medlemmen eller till någon person enligt a) eller b)

Med make jämställs i denna paragraf registrerad partner.

4. Sambo till medlemmen anses en person vara om de båda är ogifta och bor tillsammans under sådana förhållanden att antingen lagen om sambors gemensamma hem (1987:232) eller lagen om homosexuella sambor (1987:813) är tillämplig på dem.

§ 36 Premiefrielse vid arbetsoförmåga

- 1. Försäkring enligt §§ 32 – 34 som inte omfattas av premiefrielse enligt § 26 mom. 1 kan kombineras med försäkring för premiefrielse vid arbetsoförmåga enligt mom. 2 – 4.
- 2. Försäkringstagaren blir genom försäkringen berättigad till premiefrielse vid medlemmens arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall.
- 3. Rätt till fullständig premiefrielse gäller, om medlemmen är till minst 50 % arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och sådan arbetsoförmåga under de senaste 12 månaderna förelegat mer än 90 dagar, antingen i en följd eller i perioder av minst 30 dagars varaktighet.
- 4. För bedömning av arbetsoförmåga samt för åtgärder för erhållande av premiefrielse gäller i tillämpliga delar § 25 mom. 2 – 4.

§ 37 Inskränkning av rätten till försäkringsförmåner

1. Om medlem berövat sig livet, gäller med avseende på rätt till familjepension vad i lagen om försäkringsavtal är för sådant fall stadgat.
2. Om krig utbryter mellan Sverige och annat land eller inom Sverige inbördeskrig uppstår, är medlemmarna och förmånstagarna underkastade de inskränkningar, som av AI Pension beslutas i rätten till sjukpension, familjepension samt premiefrielse under tid, då sjukpension utgår på grund av sjukdom eller invaliditet, som ej bevisligen är oberoende av krigsförhållandena. Fattande av beslut, som här nämnes, skall ske på sätt om stadgeändring är stadgat. Särskilt för detta ändamål utlyst fullmäktigesammanträde skall hållas inom två månader efter krigsutbrottet.

Deltager medlem i krig, vari Sverige icke är inblandat, eller i inbördeskrig inom annat land och drabbas han/hon av invaliditet, eller avlider han/hon därunder eller på grund härav, nedsättes den förmån, som skall utgå i anledning av invaliditets- eller dödsfallet, så att dess kapitalvärde blir lika med den vid tidpunkten för invaliditets- eller dödsfallet beräknade andelen av försäkringstekniska avsättningar för respektive förmån.

§ 38 Utbetalning av pension

Pensionen utbetalas med en 12-del av dess årliga belopp månatligen i efterskott, dock att pension, vars årsbelopp understiger 600 kronor, utbetalas antingen för kalenderkvartal, kalenderhalvår eller kalenderår i efterskott.

§ 39 Premier

1. Premierna beräknas enligt § 45.
2. Premierna betalas fr o m den kalendermånad, då försäkring eller höjning därav trätt i kraft, t o m kalendermånaden närmast före den, under vilken pensionsåldern uppnås, dock att vid lägre pensionsålder än 65 år premierna utgår t o m den kalendermånad, under vilken pensionsåldern uppnås. Om medlemmen avlider före pensionsåldern utgår premierna t o m den kalendermånad, under vilken medlemmen avlider.
3. Premierna skall erläggas till AI Pension senast sista dagen i den kalendermånad, på vilken de belöper. Angående påföljd för försummelse att erlægga premie stadgas i mom. 4.
4. Har premie icke erlagts inom tid, som i mom. 3 sägs, och icke heller inom en månad efter skriftlig anmaning, utbytes försäkringar för ålderspension och familjepension mot premiefria försäkringar (fribrev), vars storlek bestäms enligt § 47. Vid dödsfall inom elva månader efter den i mom. 3 angivna tidpunkten avtrappas beloppet av familjepension för varje månad som betalningen är försenad med en tolfedel av skillnaden mellan tidigare gällande familjepension och fribrevets belopp.

5. Försäkring som nedsatts till fribrev eller där AI Pensions ansvar helt upphört på grund av utebliven premiebetalning kan på nytt träda i kraft på tidigare gällande villkor (återupplivas) om de premier som skulle ha förfallit till betalning jämte ränta inbetalas senast ett år efter den första icke erlagda premiens förfallodag och om den försäkrade då AI Pension så begär kan styrka att hans hälsotillstånd inte försämrats under tiden sedan nyssnämnda förfallodag. Röntan bestäms enligt räntefot som fastställs av AI Pensions styrelse.

§ 40 Fribrev, återköp, flytt av försäkringskapital

1. Försäkring mot fortlöpande premie kan utbytas mot premiefri försäkring på nedsatt belopp (fribrev), vars storlek beräknas med tillämpning av § 47.
2. Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut. Rätt till återköp finns endast under tid då utbetalning av månatlig pension är möjlig och under förutsättning att det totala återköpsvärdet för den försäkrades alla försäkringar i AI Pension understiger 30 procent av prisbasbeloppet. I övrigt saknas rätt till återköp.
3. Med flytt av försäkringskapital avses att försäkringskapitalet på ett försäkringsmoment förs över från ett försäkringsbolag till ett annat. Rätt till flytt gäller om särskilda bestämmelser finns i svensk lag eller om det finns ett tvingande kollektivavtal.

Flytt från AI Pension

Flytt kan bara avse hela försäkringskapitalet i ett försäkringsmoment, beräknat med tillämpning av § 47 punkt 4.

Flytt sker med iakttagande av de villkor som uppställs i inkomstskattelagen och lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter (LSK). Flytt av försäkring kan inte ske om utbetalning av försäkringen är påbörjad eller om den försäkrade har avlidit.

Kapitalöverföringen sker inom 16 bankdagar efter det månadsskifte som infaller närmast efter uppsägningstidens slut. Uppsägningstiden är två månader efter innevarande månad för flyttansökan och räknas från det att AI Pension mottagit nödvändiga handlingar. Vid flytt av större försäkringskapital förbehåller sig dock AI Pension rätt att själv bestämma längre uppsägningstid.

Vid flytt av kapital hänförligt till försäkringsmoment med garanterad ränta tillgodoräknas den försäkrade det försäkringskapital som momentet har den sista dagen i månaden innan kapitalöverföringen sker.

Om flytträtten utnyttjas upphör det enskilda försäkringsmomentet att gälla vid angivet månadsskifte. Övriga villkor för flytt av försäkringskapital framgår av vid varje tidpunkt gällande informationsblad om flytt.

Avgift för flytt av försäkringskapital från AI Pension tas ut enligt vid varje tidpunkt gällande prislista.

Vid flytt till annan försäkringsgivare ska den försäkrade göra anmälan till AI Pension alternativt till valcentralen som gäller för respektive avtalsområde.

Flytt till AI Pension

Flytt till AI Pension innebär i regel att ett nytt försäkringsavtal ingås på de villkor som AI Pension tillämpar vid flyttillfället. AI Pension kan dock tillåta att kapitalet förs till ett redan gällande försäkringsmoment.

Om förvaltningen i AI Pension ska ske med garanterad ränta kommer det mottagna beloppet att placeras som garanterat kapital och återbäring med den fördelning som AI Pension då tillämpar.

Avgift för flytt av försäkringskapital till AI Pension tas ut som premieavgift enligt vid varje tidpunkt gällande prislista.

Vid flytt till AI Pension ska medlemmen göra en anmälan till den försäkringsgivare som medlemmen vill lämna. Om försäkringsprodukten är en kollektiv tjänstepension ska anmälan om flytt ske till den valcentral som finns för avtalsområdet.

§ 40.a Klagomål, överprövning och villkorstolkning

1. Om försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare inte är nöjd med AI Pensions handläggning eller beslut ska klagomål i första hand framföras till AI Pension.
2. Överprövning av AI Pensions beslut kan begäras i AI Pensions försäkringsnämnd, ITP-nämnden, partssammansatt nämnd för gällande avtalsområde eller allmän domstol i Sverige. Ärenden som inbegriper tolkning av ITP-planen prövas i första hand av ITP-nämnden. Har ärendet prövats i ITP-nämnden och om det därefter kvarstår en tvist, har part i tvisten rätt att hänskjuta frågan för slutligt avgörande i pensionskiljenämnden Svenskt Näringsliv – PTK, enligt punkt 16 i ITP-planen.
3. Försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan alltid begära att en fråga som berör tolkningen av dessa försäkringsvillkor, behandlas i ITP-nämnden.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA GRUNDER FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI ITP

§ 41 Grunder för beräkning av försäkringspremier

1. Räkta

Den skattebelastade räntefoten antages till 2,30 %.

I premierna inlägges ett räntetillägg som är 0,75 % av löpande premie och 1,125 % av engångspremie.

2 Dödlighet

2.1 Dödlighetsintensiteten μ_x vid åldern x år antages given genom formeln:

$$\begin{array}{ll} x < 65 & 1000\mu_x = 0,0060 \cdot e^{0,103x} \\ 65 \leq x < 100 & 1000\mu_x = 0,0070 \cdot e^{0,103x} \\ 100 \leq x & 1000\mu_x = 0,0070 \cdot e^{10,3} \end{array}$$

I fråga om barn, som är förmånstagare vid familjepension, antages att slutåldern kommer att uppnås.

Dödlighetsintensiteten för änka/änkling ingår i avgångsintensiteten enligt 3.2.

2.2 Vid försäkring av familjepension inlägges risktillägg, dels genom en ökning av dödlighetsintensiteten och en minskning av ränteintensiteten med 0,0001, dels genom en ökning av bruttopremien exklusive procentuell belastning för risktillägg och driftkostnader med 40 %.

3 Särskilda antaganden för familjepension

Vid försäkring av familjepension tillämpas nedanstående antaganden, avseende förhållandena vid en försäkrads död i x års ålder:

3.1 Sannolikheten g_x att vara gift:

$$g_x = 0,94 \cdot e^{-0,0000009(x-54)^4}$$

3.2 Avgångsintensiteten α_y på grund av dödsfall och omgifte i åldern y är dödlighetsintensiteten enligt punkt 2.1 ökad med 0.0008.

3.3 Ålderskillnaden mellan en gift försäkrad och efterlevande make antas vara 4 år, där den försäkrade antas ha den högsta åldern.

- 3.4 Kapitalvärdet f_x^b per en kronas grundbelopp utöver den pension, som skulle utgå om pensionsberättigade barn saknades:

$$f_x^b = 5 \cdot e^{-0,0048(40-x)^2}$$

4 Sjuklighet

- 4.1 Insjuknandeintensiteten v_x anger den intensitet, med vilken sjukfall, oavsett graden av arbetsförmåga, inträffar bland försäkrade i x ålder, för vilka rätt att uppbära sjukpension ej föreligger. Sjukfall anses vara för handen, när rätt till sjukpension inträder enligt punkt A 8.2 i ITP-planen, och x betecknar åldern vid ersättningstidens början. Intensiteten v_x antages given genom följande formler:

$$1000v_x = \frac{1}{l_x} (2,7 + 0,0082 \cdot 10^{0,060x}) \text{ för man och}$$

$$1000v_x = \frac{1}{l_x} (5,7 + 0,24 \cdot 10^{0,034x}) \text{ för kvinna,}$$

där l_x anger sannolikheten för en 15-årig man resp. kvinna att leva vid x års ålder enligt följande dödlighetsintensiteter:

$$1000\mu_x = 0,0260 \cdot 10^{0,043x} \text{ för man och}$$

$$1000\mu_x = 0,0056 \cdot 10^{0,048x} \text{ för kvinna (P63)}$$

- 4.2 Sannolikheten $\lambda(x,t)$ för att en försäkrad, som är x år vid början av ersättningstiden för sjukpension, skall, oavsett graden av arbetsförmåga, kvarstå som ersättningsberättigad t år senare, antages given genom uttrycket

$$\begin{aligned} \lambda(x,t) &= [0,53 + 0,100 \cdot f(x)] 10^{-0,015t} + \\ &+ [0,11 - 0,056 \cdot f(x)] 10^{-0,40t} + \\ &+ [0,36 - 0,044 \cdot f(x)] 10^{-2,3t}, \text{ där} \\ f(x) &= 42,3 \cdot 10^{0,001x} + 0,000525 \cdot 10^{0,06x} - 48,8 \end{aligned}$$

- 4.3 De genomsnittligt utbetalade beloppen av sjukpensioner i förhållande till belopp som skulle utbetalas om all arbetsförmåga vore fullständig antas utgöra 95 % för manliga sjukpensionärer och 92,5 % för kvinnliga sjukpensionärer.
- 4.4 Vid premieberäkningen antages, att förtidspension från den allmänna försäkringen börjar utges 15 månader efter det att rätten till sjukpension inträder.
- 4.5 Avdrag från ålderspension före 65 års ålder enligt punkt A 5.3 i ITP-planen antages likvärdigt med en minskning av försäkringsutgiften för sådan ålderspension med 2 %.
- 4.6 Premien för premiebefrielseförsäkring ingår i premien för kollektiv riskförsäkring enligt mom. 5.

5 Särskilda antaganden för kollektiv riskförsäkring

- 5.1 Kollektiv riskförsäkring meddelas mot naturliga premier, avtalade för ett år i sänder.
- 5.2 Bruttopremien för kollektiv riskförsäkring inklusive driftskostnadstillägg enligt mom. 6.2 och säkerhetstillägg enligt mom. 7 skall tillsvidare utgöra 1,45% av pensionsmedförande lönedel upp till 7,5 basbelopp och 6% av pensionsmedförande lönedel över 7,5 basbelopp.

6 Driftskostnader

- 6.1 Premien för ålders- och efterlevandepension belastas för driftskostnader, dels genom en minskning av ränteintensiteten med 0,0035, dels genom ett tillägg utgörande 2,25 % av premiens bruttobelopp.
- 6.2 I premien för kollektiv riskförsäkring inlägges ett driftskostnadstillägg, utgörande 5,5 % av premiens bruttobelopp.
- 6.3 I premien för sjukpensionsförsäkring, som inte ingår i kollektiv riskförsäkring, inlägges ett driftskostnadstillägg, utgörande 10,5 % av premiens bruttobelopp.

7 Säkerhetstillägg

- 7.1 I premien för sjukpensionsförsäkring, som inte ingår i kollektiv riskförsäkring, inlägges ett säkerhetstillägg genom minskning av ränteintensiteten med 0,0030.
- 7.2 I premien för kollektiv riskförsäkring inlägges ett säkerhetstillägg, utgörande 12 % av premiens bruttobelopp.

8 Övriga bestämmelser

- 8.1 För risk, som AI Pension prövar icke normal, må antagandena i dessa grunder modifieras i erforderlig grad.
- 8.2 Den försäkrades ålder avrundas vid premieberäkningen nedåt till helt antal år och månader.
- 8.3 Då direktbetalning upphör på grund av dödsfall, gottgöres den del av erlagd premie, som belöper på dödsfallsmånaden eller tid därefter. Där ej annat avtalats, sker gottgörelse i förekommande fall såsom förhöjning av utgående försäkringsbelopp. AI Pension är dock berättigad att lämna gottgörelse såsom förhöjning av enbart första utbetalningen. Lämnas ej gottgörelse på en gång, beräknas tillägget till försäkringsbeloppen med tillämpning av ovanstående grunder, varvid dock antagandet om driftskostnadsbelastning genom procentuell ökning av premiens bruttobelopp enligt mom. 6.1 skall bortfalla.

9 Särskild värdesäkring

Beslut om särskild värdesäkringsavgift tas av parterna PTK och Svenskt Näringsliv.

10 Premieutjämning

- 10.1 Mellan försäkringar som är utformade enligt ITP-planen och för vilka premie erlägges för ålderspension skall en utjämning av premierna ske enligt följande regler.
- 10.2 För varje medlem med försäkring som deltar i utjämningen skall den fortlöpande premien för ålderspension begränsas så att den icke överstiger 1,5 gånger genomsnittspremien för dessa förmåner för de medlemmar som deltar i utjämningen. Genomsnittspremiens storlek i förhållande till den pensionsmedförande lönen bestäms särskilt för löner och lönedelar under 7,5 basbelopp och för lönedelar över 7,5 basbelopp.
- 10.3 Det bortfall av premier, som blir en följd av begränsningarna enligt 10.2, skall kompenseras genom uttag av en kollektiv utjämningspremie. Denna uttages för alla i utjämningen deltagande medlemmar som en för alla gemensam procentsats av den pensionsmedförande lönen. Procentsatsen bestäms för varje kalenderår så, att summan av de kollektiva utjämningspremierna för året blir lika med summan av de genom premiebegränsningen bortfallande premierna.
- 10.4 Om summan av de för ett visst kalenderår uttagna utjämningspremierna avviker från summan av bortfallande premier, skall skillnaden medräknas vid bestämmande av den kollektiva utjämningspremien två år senare.
- 10.5 Premieutjämningen avser endast en omfördelning av betalningen av premier under ett kalenderår. Den påverkar icke bestämmelserna i §§ 42 och 43.

11 Särskilda bestämmelser vid införande av nya grunder den 1 januari 1995.

Vid införande av nya grunder den 1 januari 1995 skedde omräkning på följande sätt:

Det intjänade fribrevet per den 1 januari 1995 beräknades med de före denna tidpunkt gällande grunderna. Detta belopp höjdes genom att tilldelad återbäring per den 1 januari 1995 användes för höjning av försäkringens återköpsvärde.

Premie för skillnaden mellan försäkringsbeloppet och det höjda fribrevsbeloppet beräknades dels med denna tidpunkts grunder, dels med tidigare gällande grunder.

Om premien enligt denna tidpunkts grunder blev högst fastställdes en teknisk tilläggspremie genom att kapitalvärdet av skillnaden mellan premie enligt denna tidpunkts grunder och de tidigare gällande grunderna dividerades med kapitalvärdet av 1 kr årlig premie fram till slutbetalningstidpunkten. Kapitalvärden beräknades härvid med denna tidpunkts grunder.

Vid sådan ändring av försäkringen, från och med 1 januari 1995 och till och med 31 december 2001, som innebär att premiebetalningstiden förkortas, omräknas den tekniska tilläggspremien genom att det före ändringen gällande kapitalvärdet av tilläggspremie divideras med kapitalvärdet av 1 kr årlig premie fram till den nya slutbetalningstidpunkten.

12 Omräkning av premier för försäkringar avseende ITPK, meddelade före 1992-01-01.

- 12.1 För varje medlem, som per 1991-12-31 hade ITPK enligt § 21 mom. 2 med fortlöpande premiebetalning, omräknades försäkringen enligt mom. 12.2, 12.3 och 12.4 nedan.
- 12.2 ITPK nedsattes per 1991-12-31 till fribrev, beräknat enligt de grunder som gällde vid denna tidpunkt.
- 12.3 För den fortlöpande premie, som gällde per 1991-12-31, beräknades per 1992-01-01 pensionsbeloppet för en nytecknad försäkring enligt de grunder som gällde vid sistnämnda tidpunkt.
- 12.4 Om den sammanlagda pensionen enligt mom. 12.2 och 12.3 blev högre än det pensionsbelopp som gällde omedelbart före omräkningen, så gäller den sammanlagda pensionen.

Om däremot den sammanlagda pensionen enligt mom. 12.2 och 12.3 understeg det pensionsbelopp som gällde omedelbart före omräkningen, fastställdes en tilläggspremie svarande mot skillnaden så att pensionsbeloppet som gällde före omräkningen bibehålles oförändrat. Tilläggspremien betalas av medel ur värdesäkringsfonden.

13 Beräkning av teknisk tilläggspremie vid införande av nya grunder den 1 januari 2002

För vid införandetidpunkten gällande försäkringar avseende ålderspension och familjepension beräknas en bruttopremie så att försäkringens fribrevsvärde beräknat enligt denna tidpunkts grunder blir detsamma som försäkringens fribrevsvärde enligt de före införandetidpunkten gällande grunderna. Med teknisk tilläggspremie förstås skillnaden mellan denna premie och den enligt försäkringsavtalet gällande premien. Försäkringstagaren betalar oförändrad premie och den tekniska tilläggspremien tillförs försäkringen genom tilldelning av återbäring enligt § 44 mom. 2.1.

Vid sådan ändring av försäkringen, från och med 1 januari 2002 och till och med 31 december 2002, som innebär att premiebetalningstiden förkortas omräknas den tekniska tilläggspremien så att dess kapitalvärde förblir oförändrat.

14 Beräkning av teknisk tilläggspremie vid införande av nya grunder den 1 januari 2003

För vid införandetidpunkten gällande försäkringar avseende ålderspension och familjepension beräknas en bruttopremie så att försäkringens fribrevsvärde beräknat enligt denna tidpunkts grunder blir detsamma som försäkringens fribrevsvärde enligt de före införandetidpunkten gällande grunderna. Med teknisk tilläggspremie förstås skillnaden mellan denna premie och den enligt försäkringsavtalet gällande premien. Försäkringstagaren betalar oförändrad premie och den tekniska tilläggspremien tillförs försäkringen genom tilldelning av återbäring enligt § 44 mom. 2.1.

Vid sådan ändring av försäkringen, från och med 1 januari 2003, som innebär att premiebetalningstiden förkortas omräknas den tekniska tilläggspremien så att dess kapitalvärde förblir oförändrat.

15 Beräkning av teknisk tilläggspremie vid införandet av nya grunder den 1 maj 2005

För vid införandetidpunkten gällande försäkringar avseende ålderspension och familjepension beräknas en bruttopremie så att försäkringens fribrevsvärde beräknat enligt denna tidpunkts grunder blir detsamma som försäkringens fribrevsvärde enligt de före införandetidpunkten gällande grunderna. Med teknisk tilläggspremie förstås skillnaden mellan denna premie och den enligt försäkringsavtalet gällande premien. Försäkringstagaren betalar oförändrad premie och den tekniska tilläggspremien tillförs försäkringen genom tilldelning av återbäring enligt § 44 mom. 2.1.

Vid sådan ändring av försäkringen, från och med 1 maj 2005, som innebär att premiebetalningstiden förkortas omräknas den tekniska tilläggspremien så att dess kapitalvärde blir oförändrat.

16 Beräkning av teknisk tilläggspremie vid införandet av nya grunder den 1 juli 2007

För vid införandetidpunkten gällande försäkringar avseende ålderspension och familjepension beräknas en bruttopremie så att försäkringens fribrevsvärde beräknat enligt denna tidpunkts grunder blir detsamma som försäkringens fribrevsvärde enligt de före införandetidpunkten gällande grunderna. Med teknisk tilläggspremie förstås skillnaden mellan denna premie och den enligt försäkringsavtalet gällande premien. Försäkringstagaren betalar oförändrad premie och den tekniska tilläggspremien tillförs försäkringen genom tilldelning av återbäring enligt § 44 mom. 2.1.

Vid sådan ändring av försäkringen, från och med 1 juli 2007, som innebär att premiebetalningstiden förkortas omräknas den tekniska tilläggspremien så att dess kapitalvärdet blir oförändrat.

17 Beräkning av teknisk tilläggspremie vid införandet av nya grunder den 1 juli 2009

För vid införandetidpunkten gällande försäkringar avseende ålderspension och familjepension beräknas en bruttopremie så att försäkringens fribrevsvärde beräknat enligt denna tidpunkts grunder blir detsamma som försäkringens fribrevsvärde enligt de före införandetidpunkten gällande grunderna. Med teknisk tilläggspremie förstås skillnaden mellan denna premie och den enligt försäkringsavtalet gällande premien. Försäkringstagaren betalar oförändrad premie och den tekniska tilläggspremien tillförs försäkringen genom tilldelning av återbäring enligt § 44 mom. 2.1.

Vid sådan ändring av försäkringen, från och med 1 juli 2009, som innebär att premiebetalningstiden förkortas omräknas den tekniska tilläggspremien så att dess kapitalvärdet blir oförändrat.

§ 42 Grunder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar skall beräknas enligt 7 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) samt föreskrifter som meddelats med stöd av de bestämmelserna.

Styrelsen skall fastställa en reservsättningspolicy efter föredragning av ansvarig aktuarie. I policyn ska anges vilka försäkringstekniska antaganden som ska tillämpas.

§ 43 Grunder för beräkning av återköps-, flytt- och fribrevsvärden

1. Det tekniska återköpsvärdet för en försäkrings intjänade förmåner beräknas med en ränteantagande som styrelsen fastställer och övriga antaganden enligt §42 Grunder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

1.1 Återköpsvärdet enligt §18 punkt 2 och §29 punkt 2 beräknas enligt §41 dock utan de procentuella tilläggen i punkterna 1 och 6.

2. Försäkring med fortlöpande premie, som icke är ren riskpremie, kan utbytas mot premiefri försäkring - fribrev.

Fribrevets belopp bestäms så, att premien för en nytecknad försäkring på skillnaden mellan förmånsbeloppet före nedsättningen och fribrevsbeloppet blir lika med premien, inklusive teknisk tilläggspremie, före nedsättningen. Därvid betraktas varje förmånsslag som en särskild försäkring.

2.1 Övriga ändringar beräknas med antaganden som ansluter sig till antagandena i §41 i enlighet med regler som utformats av AI Pensions aktuarie.

3. Med nytecknad försäkrings premie enligt mom. 2 avses premie beräknad enligt § 41 vid tidpunkten för fribrevsutbytet.

4. Värdet vid flytt beräknas enligt ITP-nämndens beslut med avdrag för flyttavgift.

§ 44 Grunder för bestämning av konsolidering samt beräkning och tilldelning av återbäring

1. Det kollektiva konsolideringskapitalet inom verksamhetsgrenen AI ITP bestäms som skillnaden mellan å ena sidan verksamhetsgrenens andel av AI Pensions tillgångar, värderade till marknadsvärden, samt å andra sidan värdet av AI Pensions åtaganden mot försäkringstagarna och andra förmånsberättigade. Med åtaganden menas här summan av försäkringarnas tekniska återköpsvärden och kapitalvärdet av beslutade pensionstillägg enl. 2.2 beräknat med tillämpning av antaganden enligt § 43 p.1..

1.1 Konsolideringspolicy AI ITP

Den normala konsolideringsnivån inom AI ITP bör vara 120 procent.

Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt sett tillåtas variera mellan 105 och 130 procent.

Konsolideringsnivån ska mätas och bedömas kontinuerligt.

Styrelsen ska vidta åtgärder i syfte att återställa konsolidering till normalnivå om konsolideringsnivån understiger 105 procent eller överstiger 130 procent.

En definitiv återgång till konsolideringsintervallet bör göras snarast, dock senast inom 36 månader räknat från första tidpunkt för avvikelsen. Återgången ska anses definitiv först då konsolideringsnivån konstateras vara inom intervallet vid två på varandra följande kvartalsskiften. Om en definitiv återgång inte uppnåtts inom 36 månader kan styrelsen besluta om en momentan allokering respektive reallokering så att den kollektiva konsolideringen återgår till ett läge inom intervallet.

- 2 Återbäringskapitalet fördelas genom allokering av återbäring, efter styrelsens beslut, för tilldelning som tekniska tilläggspremier enligt mom. 2.1, som tillägg till utgående pensioner enligt mom. 2.2, för höjning av intjänad pensionsrätt enligt mom. 2.3, som särskild återbäring enligt mom. 2.4, som riskpremie för extra efterlevandepension enligt mom. 2.5 eller som rabatt på premier enligt mom. 2.6.
 - 2.1 Tilldelning av återbäring sker årligen med ett belopp motsvarande summan av årets tekniska tilläggspremier.
 - 2.2 Återbäring tilldelas som tillägg till utgående pensioner. Tillägget bestäms för varje utbetalningsår i procent av den avtalade grundpensionen enligt procentsatser, som är desamma för alla försäkringar med samma basår. Procentsatsen för visst basår skall högst motsvara den procent varmed det allmänna prisläget höjts under tiden från basåret till utbetalningsåret. Med basår menas i regel det år då pensionen börjat utbetalas. Procentsatsen, samt närmare bestämmelser för beräkning av basår och definition av det allmänna prislägets höjning fastställs av styrelsen.
 - 2.3 Återbäring tilldelas försäkringar där utbetalning ännu ej påbörjats på följande sätt. Överskott som är hänförligt till försäkringar för ålderspension och kollektiv familjepension används för tilldelning av återbäring i form av engångspremie för höjning av den intjänade pensionsrätten med ett för alla sådana riskförsäkringar lika procenttal. Överskott som är hänförligt till kollektiv riskförsäkring tilldelas som återbäring genom nedsättning av premierna med ett för alla försäkringar lika procenttal. Procenttalen för höjning av den intjänade pensionsrätten och nedsättning av premierna fastställs av styrelsen.
 - 2.4 Tilldelning av särskild återbäring sker som företagsanknutna eller partsanknutna medel efter beslut av styrelsen.
 - 2.4.1 Varje arbetsgivares allokerade medel minskas fortlöpande med den tilldelade återbäringen. Allokerade medel kan också minskas om så bedöms erforderligt för att upprätthålla det i mom. 1 angivna kollektiva konsolideringskapitalet.
 - 2.4.2 De partsanknutna allokerade medlen minskas med tilldelade belopp och kan därutöver minskas om så bedöms erforderligt för att upprätthålla det i mom. 1 angivna kollektiva konsolideringskapitalet.
 - 2.5 För varje kalenderår beslutar styrelsen om tilldelning av återbäring i form av riskpremie för temporär efterlevandepension till den som är försäkrad för förmånsbestämd ålderspension. Efterlevandepensionen utbetalas efter den försäkrades dödsfall under högst fem år till förmånstagare som definieras i § 22a.

- 2.6 För varje kalenderår beslutar styrelsen om rabatt på premier som är hänförliga till försäkringar för ålderspension och kollektiv familjepension.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA GRUNDER FÖR FÖRSÄKRINGAR I AI LIV

§ 45 Grunder för beräkning av försäkringspremier

1. Räkta

Den skattebelastade räntefoten antages till 2,30 %.

2. Dödlighet

Dödlighetsintensiteten μ_x vid åldern x år antages given genom formeln:

$x < 65$	$1000\mu_x = 0,0060 \cdot e^{0,103x}$
$65 \leq x < 100$	$1000\mu_x = 0,0070 \cdot e^{0,103x}$
$100 \leq x$	$1000\mu_x = 0,0070 \cdot e^{10,3}$

3. Premiefrielse

För premiefrielseförsäkring uttages en premie som tillägg till den premie som gäller då rätt till premiefrielse ej föreligger.

För försäkring meddelad före 1991-07-01 beräknas tillägget med tillämpning av antagandena under §41 mom. 4.1-4.4 samt mom. 1- 2 ovan.

För försäkring meddelad efter 1991-07-01 till 2005-04-30 är tillägget 3 % av premien beräknad utan tillägget.

För försäkringar meddelade efter 2005-04-30 är tillägget 5 % av premien beräknad utan tillägget.

4. Driftskostnader

Tillägg för driftskostnader erhålles vid premieberäkning dels genom minskning av ränteintensiteten med 0,0055, dels genom ett tillägg utgörande 3 % av bruttopremien.

5. Övriga bestämmelser

- 5.1 För risk, som AI Pension prövar icke normal, må antagandena i dessa grunder modifieras i erforderlig grad.
- 5.2 Den försäkrades ålder vid tidpunkten för meddelandet av försäkringen avrundas vid premieberäkningen nedåt till helt antal år och månader.
- 5.3 Då premiebetalning upphör på grund av dödsfall, gottgöres den del av erlagd premie, som belöper på dödsfallsmånaden eller tid därefter. Där ej annat avtalats, sker gottgörelse i förekommande fall såsom förhöjning av utgående försäkringsbelopp. AI Pension är dock berättigad att lämna gottgörelse såsom förhöjning av enbart första utbetalningen.

Lämnas ej gottgörelse på en gång, beräknas tillägget till försäkringsbeloppen med tillämpning av ovanstående premieregler, varvid dock antagandet om driftskostnadsbelastning genom procentuell ökning av premiens bruttobelopp enligt mom. 4 skall bortfalla.

§ 46 Grunder för beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar skall beräknas enligt 7 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) samt föreskrifter som meddelats med stöd av de bestämmelserna.

Styrelsen skall fastställa en reservsättningspolicy efter föredragning av ansvarig aktuarie. I policyn skall anges vilka försäkringstekniska antaganden som ska tillämpas.

§ 47 Grunder för beräkning av återköps-, flytt- och fribrevsvärden samt vid ändring av försäkringsavtal

1. En försäkrings tekniska återköpsvärde är lika med kapitalvärdet beräknat med tillämpning av de antagandena för beräkning av premier som gällde vid tecknandet/premiebetalningen med den ändringen att det procentuella tillägget av bruttopremien i § 45 mom 4 sätts till 0%.
 - 1.1 Återköpsvärdet enligt §40 punkt 2 är lika med det tekniska återköpsvärdet.
2. Vid ändring av försäkring till fribrev beräknas fribrevet så att dess *tekniska* återköpsvärde blir lika med försäkringens *tekniska* återköpsvärde före ändringen.
2. Vid annan ändring av försäkringsavtal än övergång till fribrev sker omräkning med tillämpning av antagandena under såväl § 45 som § 47 mom. 1 enligt regler som utformas av AI Pensions aktuarie.

3. Värdet vid flytt före avdrag för flyttavgift beräknas enligt § 48 moment 3 då konsolideringsnivån överstiger 100 %, i annat fall multipliceras värdet med den kollektiva konsolideringsnivån.

§ 48 Grunder för bestämning av konsolidering samt för beräkning och fördelning av återbäring

1. Det kollektiva konsolideringskapitalet inom verksamhetsgrenen AI Liv är skillnaden mellan å ena sidan verksamhetsgrenens andel av AI Pensions tillgångar, värderade till marknadsvärden, och å andra sidan värdet av AI Pensions åtaganden mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade. Med åtaganden avses här summan av försäkringarnas tekniska återköpsvärden och allokerad återbäring.

1.1 Konsolideringspolicy AI Liv

Den normala konsolideringsnivån inom AI Liv bör vara 110 procent.

Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt sett tillåtas varieras mellan 100 och 115 procent.

Konsolideringsnivån ska mätas och bedömas kontinuerligt.

Styrelsen ska vidta åtgärder i syfte att återställa konsolideringen till normalnivå om konsolideringen understiger 100 procent eller överstiger 115 procent.

En definitiv återgång till konsolideringsintervallet bör göras snarast, dock senast inom 36 månader räknat från första tidpunkt för avvikelsen. Återgången ska anses definitiv först då konsolideringsnivån konstaterats vara inom intervallet vid två på varandra följande kvartalsskiften. Om en definitiv återgång inte uppnåtts inom 36 månader kan styrelsen besluta om en momentan allokering respektive reallokering så att den kollektiva konsolideringen återgår till ett läge inom intervallet.

2. Varje försäkrings andel av återbäringskapitalet, försäkringens allokerade återbäring, beräknas med hänsyn till försäkringens bidrag till uppkomsten av återbäringskapitalet samt till den återbäring som tidigare tilldelats försäkringen.
3. Återbäring tilldelas årligen under tid då pensionsutbetalning pågår som tillägg till den avtalade grundpensionen samt som engångsbelopp då försäkring upphör av annan anledning än dödsfall. Det tilldelade beloppet under utbetalningstiden är kvoten mellan summan av den allokerade återbäringen och det tekniska återköpsvärdet, och det tekniska återköpsvärdet för en nytecknad försäkring med årsbeloppet en (1) krona och med samma villkor som den aktuella försäkringen. Det tilldelade beloppet vid försäkrings upphörande är lika med den allokerade återbäringen.

IKRAFTTRÄDANDE

Försäkringstekniska grunder för försäkringar i AP ITP och Försäkringstekniska grunder för försäkringar i AP Liv träder i kraft den 1 juli 2009.

Ändring av Arkitekternas Pensionskassas firma till AI Pension träder ikraft 1 oktober 2009.

Stadgarna i övrigt träder i kraft den dag stadgarna godkänts av Finansinspektionen.

Före de i första och andra styckena nämnda tidpunkterna gäller motsvarande bestämmelser i tidigare stadgar registrerade hos Finansinspektionen 18 november 2008.

BILAGA TILL STADGARNA

Reservsättningspolicy inklusive beräkningsunderlag för AI Pension